

Matematyka 8b

Temat1: Odczytywanie liczb rzymskich.

Przypominam Wam na początku, jakie liczby oznaczają znaki rzymskie:

I – 1

V – 5

X – 10

L – 50

C – 100

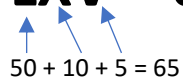
D – 500

M – 1000

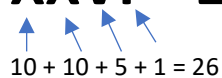
Jak odczytywać liczby rzymskie?

Jeżeli kolejne znaki są taki same lub maleją to należy je wszystkie dodać, np.

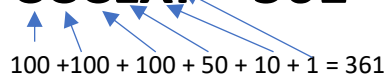
LXV = 65

$$50 + 10 + 5 = 65$$

XXVI = 26

$$10 + 10 + 5 + 1 = 26$$

CCCLXI = 361

$$100 + 100 + 100 + 50 + 10 + 1 = 361$$

DXIII = 513

$$500 + 10 + 1 + 1 + 1 = 513$$

$$\text{DCCXXXVII} = 737$$

$$500 + 100 + 100 + 10 + 10 + 10 + 5 + 1 + 1 = 737$$

$$\text{MMCLXXXVI} = 2186$$

$$1000 + 1000 + 100 + 50 + 10 + 10 + 10 + 5 + 1 = 2186$$

Zadanie do samodzielnego wykonania:

Odczytaj podane liczby:

XXI, LXIII, CCCXXV, DCCXI, MMXX, DLXVI, CI, LVII, XXXVI, MCCXXXVII

Temat2: Odczytywanie liczb rzymskich c.d.

Przypomnienie:

Jeżeli kolejne znaki rzymskie mają wartość taką samą lub mniejszą to liczbę odczytujemy dodając do siebie wszystkie te znaki, np.

$$\text{DCCLXXXVI} = 786$$

$$500 + 100 + 100 + 50 + 10 + 10 + 10 + 5 + 1$$

Jak odczytywać liczby rzymskie, w których nie wszystkie kolejne znaki są mniejsze od poprzedzających, np. IX, XL?

Mówiliśmy już o tym, że w takim przypadku musimy te liczby od siebie odjąć.

A więc:

$$\text{XXIX} = 29$$
$$20 \quad 9 (10 - 1)$$

$$\text{DCCXL} = 740$$
$$700 \quad 40 (50 - 10)$$

$$\text{XCVII} = 97$$

90(100 - 10) 7

$$\text{MCDXXXIV} = 1434$$

1000 400(500 - 100) 30 4(5 - 1)

Praca domowa:

Odczytaj podane liczby:

XIV, XLI, XCII, LIX, CDLXXXIII, CDXIX, CMXXV